

Fakta eller greenwashing?

Ämnen: Bi, Fy, Ke, Ge, Bl, Sv, Re, Sh, Tk

Övningen inleds med gemensam diskussion och begreppsutredning kring uttryck som grön el och grönmålning. Sedan får eleverna gruppvis fördjupa sig i olika energislag och deras för- och motargument. Därefter använder de sin kreativitet för att i grupper skapa en film för att sälja in sina respektive energislag. Övningen avslutas med presentation och filmvisning följt av gemensam diskussion kring filmernas budskap och framställning.

Målet med övningen är att eleverna får en övergripande bild av olika energislag, dess fördelar- och nackdelar samt kan resonera kring dagens- och framtida energiförsörjning. Eleverna söker fakta från olika källor, samt tränar argumentationsteknik och filmframställning.

Material och verktyg: Elevinstruktion. Energifallets ordlista. Naturskyddsföreningens faktablad. Energikunskap.se. Alla länkar finns i verktygsmenyn. Inspelnings- och redigeringsverktyg.

Förkunskaper: Det är lämpligt att eleverna har grundläggande kunskaper om energi och hur det hänger ihop med klimat och hållbar utveckling. Tankar om energi och Koll på orden är förslag på förberedande övningar.

Tidsåtgång: 2-3 lektioner.

Introduktion

Ge eleverna några minuter att parvis söka på Internet på begreppen "grön el", "grönt bränsle" och "grön värme". Vilka exempel hittar de? Diskutera tillsammans i helklass:

- Vad betyder egentligen grön el, grönt bränsle och grön värme och när får man kalla något "grönt"? Jämför med miljömärkt och ursprungsmärkt el, bränsle och värme. Vad är skillnaden?

Ge elevparen några minuter till att söka på energibolag som säljer el, bränsle eller värme - både från förnybara och icke förnybara källor. Diskutera tillsammans:

- Hur marknadsförs förnybar energi?

- Hur marknadsförs icke förnybar energi?

- Känns informationen tillförlitlig? Varför/varför inte? Var går det att hitta saklig fakta om olika energislag och deras miljöpåverkan?

- Vad betyder greenwashing, eller grönmålning som det kallas på svenska? Kan någon ge ett exempel på något som grönmålsats av en bransch eller ett företag?

Tips! Låt eleverna använda sina kunskaper i engelska eller andra språk och bredda sökningen till andra länder och titta på vilka energikällor som marknadsförs där och på vilket sätt.

Genomförande

Dela in eleverna i grupper om två eller tre. Lotta ett energislag till varje grupp eller låt grupperna välja själva. Ju fler energislag som finns representerade desto bättre.

- *Bioenergi*
- *Geotermisk energi (t.ex. bergvärme)*
- *Kärnkraft*
- *Kolkraft*
- *Naturgas (fossilgas)*
- *Olja*
- *Solkraft*
- *Vattenkraft*
- *Vindkraft*
- *Vågkraft*

Dela ut *Elevinstruktion: Granska och marknadsför ett energislag*. Låt grupperna läsa på om sina olika energislag och besvara frågorna i första delen. Till exempel kan de ta läroböcker, faktsajten Energikunskap eller Naturskyddsforeningens faktablad till hjälp.

I den andra delen av instruktionen går eleverna in i rollen som ett påhittat energiföretag. Uppdraget går ut på att skapa en reklamfilm för att marknadsföra sina respektive energislag. Ge eleverna tid att göra research och skapa filmerna, det kan behövas ett par lektioner att genomföra uppgiften.

Redovisning

Dags för redovisning och filmpremiär! Låt varje grupp redovisa sitt arbete genom att först presentera vilka argument de hittat för och emot sitt energislag. Varje grupp avslutar sin presentation genom att visa sin reklamfilm.

Diskutera gemensamt efter varje grupps presentation:

- *Vilket budskap hade filmen? Hur får den tittaren att tänka och känna?*
- *Hur bemöttes för- och motargument i filmen?*
- *Var det något argument som inte bemöttes? Varför?*

Tips! Skapa gärna ett litet event av redovisningstillfället. Ställ stolarna som en biosalong och bjud på något snacks. Låt några elever göra en affisch för att bjuda in till tillfället.

Fördjupning

Följ upp med paneldebatt där elever som representerar de olika energibolagen möts. Låt två elever agera moderatorer. Tips till upplägget på debatten finns i övningen [Debatt i morgonsoffan](#).